

ZASADY OBLICZANIA DOCHODU W RODZINIE STUDENTA W ROKU AKADEMICKIM 2016/2017

Do obliczania dochodu w rodzinie studenta przyjmuje się dochody w wysokościach netto. Ciężar udowodnienia posiadania stałego źródła dochodu spoczywa na studencie i doktorancie. Może on udokumentować powyższe przedstawiając zaświadczenia właściwe dla składu i sytuacji rodziny – wykaz dokumentacji wymaganej przy ubieganiu się o świadczenia pomocy materialnej zawiera **zał. nr 1 do Regulaminu**.

W celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie sumuje się wszystkie dochody podlegające i niepodlegające opodatkowaniu uzyskane przez studenta i jego rodzinę w roku 2015.

DOCHODY PODLEGAJĄCE OPODATKOWANIU PODATKIEM DOCHODOWYM, OD OSÓB FIZYCZNYCH NA ZASADACH OKREŚLONYCH W ART. 27, 30B, 30C I 30E USTAWY Z DNIA 26 LIPCA 1991 R. O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH UZYSKANYM W ROKU KALENDARZOWYM POPRZEDZAJĄCYM ROK AKADEMICKI, W KTÓRYM STUDENT BĘDZIE SIĘ UBIEGAŁ O STYPENDIUM SOCJALNE

Dochód roczny członka rodziny obliczany jest przez odjęcie od dochodu brutto należnego podatku dochodowego, zapłaconej składki na ubezpieczenie społeczne oraz zapłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Dochód brutto – podatek – składka na ubezpieczenie społeczne – składka na ubezpieczenie zdrowotne (z zaświadczenia z ZUS/KRUS) = dochód netto

Dochód miesięczny netto: dochód netto dzielimy przez liczbę miesięcy, w których dochód faktycznie został osiągnięty (liczba miesięcy powinna wynikać z zaświadczenia od pracodawcy, zaświadczenia o pobieranej emeryturze bądź rencie, itp.)

Wnioskodawca ma obowiązek przedstawić dokumenty dotyczące dochodu wszystkich pełnoletnich członków rodziny (także swojego).

Uwaga! Dochód wyliczamy każdemu członkowi rodziny oddzielnie, dlatego też ważne jest, aby na zaświadczeniach z Urzędu Skarbowego dochody rodziców były podane oddzielnie.

DOCHODY Z POZAROLNICZEJ DZIAŁALNOŚCI OPODATKOWANEJ ZRYCZAŁTOWANYM PODATKIEM DOCHODOWYM OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH LUB KARTĄ PODATKOWĄ

W tym przypadku przyjmuje się kwotę zadeklarowaną przez wnioskodawcę w oświadczeniu (*zał. nr 9 do Regulaminu*). Kwota ta nie podlega weryfikacji. Dochód deklarowany, przyjęty do obliczeń,

powinien uwzględniać poniesione koszty działalności, w tym również wysokość zryczałtowanego podatku dochodowego i zapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne (na podstawie zaświadczenia z Urzędu Skarbowego)

W tym przypadku również należy pamiętać o dokumencie potwierdzającym liczbę miesięcy, w których dochód z działalności był osiągany.

W przypadku, gdy osoba prowadząca działalność podlegającą opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne osiągała również dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w Art. 27, 30b, 30c i 30e Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, to dochody te sumuje się.

DOCHODY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO

Dochód ten ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku 2015. Za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art. 1 ustawy o podatku rolnym, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha fiz. lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. Przy mniejszej powierzchni nie ustala się dochodu (przyjmuje się zero).

Aby obliczyć roczny dochód z gospodarstwa rolnego należy liczbę hektarów przeliczeniowych pomnożyć przez wysokość przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.) przez Prezesa GUS. Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę, z wyjątkiem:

- oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
- gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
- gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Na potwierdzenie faktu oddania całości lub części gospodarstwa rolnego w dzierżawę przedkłada się:

- *umowę dzierżawy* – w przypadku umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jest to umowa pisemna zawarta co najmniej na 10 lat i zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków, z wyjątkiem umów

zawartych z osobami najbliższymi, o których mowa w art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników) oraz w razie oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;

- *umowę zawartą w formie aktu notarialnego* – w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną.

Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na powyższych zasadach, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

Ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Agencji Nieruchomości Rolnych gospodarstwa rolnego, dochód z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym nastąpiło przekazanie gospodarstwa rolnego i uzyskanie z tego tytułu renty strukturalnej, ustalając dochód w rodzinie studenta za ten rok należy uwzględnić dochód z gospodarstwa rolnego za miesiące przed przekazaniem gospodarstwa i dodać rentę strukturalną za pozostałe miesiące roku.

Zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, zakup) nie stanowi utraty ani uzyskania dochodu w myśl ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wszelkie zmiany uwzględniane są w latach, które stanowią podstawę przyznawania pomocy materialnej z zastrzeżeniem, że jeśli zmiana powierzchni nastąpiła w trakcie roku dochód należy liczyć proporcjonalnie do liczby miesięcy posiadania gospodarstwa rolnego.

Przy ustalaniu dochodu z gospodarstwa rolnego nie uwzględnia się dopłat bezpośrednich uzyskanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

W przypadku, gdy rodzina lub osoba ucząca się oraz student bądź samodzielny finansowo utrzymuje się z gospodarstwa rolnego i uzyskuje pozarolnicze dochody, dochody te sumuje się.

ŚWIADCZENIA ALIMENTACYJNE

Przy ustalaniu prawa do stypendium, w dochodzie rodziny studenta uwzględnia się także kwotę zasądzoną świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka, studenta lub innego członka jego rodziny, pod warunkiem, że dziecko to pobiera naukę.

- W przypadku, gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej lub wyższej od ustalonej wyrokiem, ugodą sądową lub ugodą

przed mediatorem, do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalenia prawa do stypendium wlicza się alimenty w otrzymywanej wysokości.

- Jeżeli kwota otrzymywanych alimentów jest niższa od kwoty podanej w wyroku lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem na potwierdzenie wysokości alimentów należy przedłożyć: przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymywanych alimentów oraz zaświadczenie komornika o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów lub o wysokości alimentów wyegzekwowanych – wlicza się wówczas alimenty w otrzymywanej wysokości.
- Jeżeli kwota świadczonych alimentów jest wyższa od kwoty alimentów ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem jako kwotę świadczonych alimentów przyjmuje się kwotę podaną w przekazach lub przelewach, na podstawie zaświadczenia komornika o wysokości wyegzekwowanych alimentów, gdy jest prowadzona egzekucja komornicza.
- W przypadku braku możliwości egzekucji całości lub części zasądzonych alimentów student/ lub członek jego rodziny powinien zwrócić się do komornika o podjęcie postępowania egzekucyjnego. Do dochodu wlicza się wówczas tylko tę część świadczeń, która została wyegzekwowana i potwierdzona zaświadczeniem od komornika.
- W przypadku braku możliwości egzekucji alimentów oraz otrzymywania bądź nieotrzymywania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego student przedstawia zaświadczenie od komornika o bezskuteczności egzekucji oraz zaświadczenie o niepobieraniu bądź o wysokości pobieranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego w roku 2015.
- Przy ustalaniu dochodu rodziny studenta fakt świadczenia alimentów na rzecz osób spoza rodziny studenta wysokość kwot tych alimentów dokumentuje się kopią odpisu prawomocnego wyroku sądu lub kopią odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej oraz przekazami lub przelewami pieniężnymi potwierdzającymi świadczenie alimentów na rzecz osób spoza rodziny. Kwoty alimentów świadczonych na rzecz osób spoza rodziny studenta odejmuje się od dochodu rodziny studenta.

Zasądzone alimenty, świadczenia wyegzekwowane od komornika, dochody z Funduszu Alimentacyjnego są nieopodatkowane i wliczane do dochodu rodziny studenta. Należy wpisać je na trzeciej stronie zał. nr. 2 do Regulaminu Pomocy Materialnej.

DOCHODY UZYSKANE Z PRACY POZA GRANICAMI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W przypadku, gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z ostatniego dnia roboczego roku 2015.

W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku 2015, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniego kursu walut z ostatniego dnia roboczego pełnego miesiąca, w którym uzyskał dochód.

Dokumenty w języku obcym należy przetłumaczyć na język polski przez tłumacza przysięgłego.

DOCHÓD UTRACONY I DOCHÓD UZYSKANY

Zarówno utrata dochodu jak i uzyskanie musi być odniesione do dochodu, na podstawie, którego ustala się prawo do stypendium socjalnego.

Utrata dochodu ma miejsce wyłącznie w przypadkach określonych w art. 3 pkt. 23 ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- uzyskanie prawa do urlopu wychowawczego;
- utratę prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych;
- utratę zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
- utratę zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej;
- wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania;
- utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
- utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
- uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego
- utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;>

W przypadku **utruty dochodu** przez studenta lub członka jego rodziny do dochodu rodziny nie wlicza się dochodu utraconego.

Przykład: Rodzina 4-osobowa osiągnęła w roku 2015 dochód przeciętny miesięczny w wysokości 2.300 zł. Dochód rodziny w przeliczeniu na 1 osobę wyniósł 575 zł. Na dochód rodziny osiągnięty w 2015 r. złożył się miesięczny dochód ojca w wysokości 925 zł. oraz miesięczny dochód matki w wysokości 1375 zł, która z dniem 1 maja 2015 r. przeszła na urlop wychowawczy.

W związku z powyższym miesięczny dochód rodziny, na podstawie, którego w opisanym przypadku należy ustalić prawo do stypendium wynosi: 925 zł (231,25 zł na osobę).

W przypadku utraty dochodu przez studenta lub członka jego rodziny należy dołączyć do wniosku załącznik nr 7 do Regulaminu Pomocy Materialnej (wniosek o ponowne przeliczenie dochodu) oraz dokument określający datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu, m. in.:

- Ksero Pit-u 11/ 11a/8c/28/40/40a za rok 2015*
- Zaświadczenie z Urzędu Pracy*
- Kopia Decyzji o wyrejestrowaniu z pozarolniczej działalności gospodarczej*
- Dokument potwierdzający utratę emerytury bądź renty*
- Kserokopie świadectwa pracy bądź umów zleceń, kserokopie umów o dzieło, zaświadczenie od pracodawcy o okresie zatrudnienia*
- Zaświadczenie potwierdzające utratę świadczenia rodzicielskiego*
- Odpowiednie dokumenty dot. utraty zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego*
- Ksero aktu zgonu rodzica, od którego były zasądzone świadczenia alimentacyjne*
- Zaświadczenie z dziekanatu o niepobieraniu stypendium*

W przypadku, gdy członek rodziny utracił jedno źródło dochodu, a nadal pozostaje mu drugie źródło dochodu, wówczas oprócz dokumentów wymienionych powyżej ma obowiązek dołączyć dokument określający miesięczną wysokość dochodu, którego nie utraci, m. in. ksero Pit-u 11/11a/8c/28/40/40a, zaświadczenie o odprowadzonych składkach zdrowotnych oraz dokument określający liczbę miesięcy, w których dochód był osiągnięty.

Uzyskanie dochodu ma miejsce wyłącznie w przypadkach wymienionych w art. 3 pkt. 24 ww. ustawy:

- zakończeniem urlopu wychowawczego,
- uzyskaniem prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,
- rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,

- uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym

W przypadku **uzyskania** dochodu § 5 ust.4b Ustawa z dn. 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych nakazuje dochód rodziny np. za 2015 r. powiększyć o miesięczną kwotę dochodu uzyskanego przez członka rodziny, przyjmując wysokość dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty.

Przykład: Rodzina 4-osobowa osiągnęła w roku 2015 dochód przeciętny miesięczny w wysokości 2.300 zł netto. Dochód rodziny w przeliczeniu na 1 osobę wyniósł 575 zł. netto. Na dochód rodziny osiągnięty w 2015 r. złożył się dochód mamy z pracy w wysokości 2100 zł i dochód studenta w wysokości 200 zł. W marcu 2015 r. ojciec uzyskał prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Pierwsza wypłata zasiłku nastąpiła w kwietniu i wynosiła 564 zł. netto. W maju zasiłek wynosił 600 zł. netto.

W związku z powyższym miesięczny dochód rodziny, na podstawie, którego w opisanym przypadku należy ustalić prawo do stypendium wynosi: 2300 zł + 600 zł. = 2900 zł. (725,00 zł na osobę)

Do wniosku należy dołączyć zał. nr 7 do Regulaminu – wniosek o ponowne przeliczenie dochodu, dokument potwierdzający uzyskanie przez członka rodziny dochodu oraz wysokość uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, m. in.:

- decyzja o wpisie do ewidencji pozarolniczej działalności gospodarczej
- decyzja lub zaświadczenie o otrzymaniu renty, emerytury (kwota netto)
- zaświadczenie od pracodawcy o dochodzie netto z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty
- zaświadczenie z Urzędu Pracy o wysokości netto drugiego wypłaconego zasiłku

W przypadku śmierci rodzica studenta lub utraty źródła dochodu, wysokość stypendium socjalnego może być ustalona ponownie od miesiąca, w którym złożono wniosek o uwzględnienie zmiany sytuacji materialnej:

- w pierwszym przypadku: na podstawie dochodów drugiego rodzica z 2015 r. przed złożeniem wniosku i ewentualnej renty rodzinnej (o ile taka studentowi lub rodzeństwu studenta przysługuje),
- w drugim przypadku: na podstawie udokumentowanego dochodu rodziny pomniejszonego o utracony dochód.

Zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, zakup) nie stanowi utraty ani uzyskania dochodu w myśl ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zmiana warunków zatrudnienia nie jest nową pracą, a więc nie jest też uzyskaniem dochodu (np. wzrost wynagrodzenia, zwiększenie wymiaru etatu) ani utratą dochodu (np. zmniejszenie wynagrodzenia, zmniejszenie wymiaru etatu).

INNE SYTUACJE:

Miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z uwzględnieniem ust. 4, z zastrzeżeniem, że do dochodu nie wlicza się:

- 1) świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy;
- 2) stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
  - a) funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
  - b) niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
  - c) umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych;
- 3) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 4) świadczeń, o których mowa w art. 173a i art. 199a PSW;
- 5) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez inne podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.22)

Student może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez osoby, o których mowa w art.179 ust. 4 pkt 3 - PSW:

- 1) w przypadku gdy nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu oraz spełnia jedną z następujących przesłanek:
  - a) ukończył 26. rok życia,
  - b) pozostaje w związku małżeńskim,
  - c) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w ust. 4 pkt 2, lub
- 2) jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:
  - a) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym,
  - b) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym,
  - c) jego miesięczny dochód w okresach, o których mowa w lit. a i b, jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwoty określonej w art. 5 ust. 1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
  - d) nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu.